Karta modułu/przedmiotu

Wypełnia Zespół Kierunku							
	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): **Przedmioty specjalnościowe z pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej**					Kod modułu: D	
	Nazwa przedmiotu: **Wczesana edukacja polonistyczna**					Kod przedmiotu: D/24	
	Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej przedmiot / moduł: **INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY**						
	Nazwa kierunku: **PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA**						
	Forma studiów: stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny			Poziom studiów: jednolite studia magisterskie	
	Rok / semestr**: I/1**		Status przedmiotu /modułu: obowiązkowy			Język przedmiotu / modułu: język polski	
	Forma zajęć	Wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne
	Wymiar zajęć (godz.)	30	30				

Koordynator przedmiotu / modułu*	Dr Aneta Lica
Prowadzący zajęcia*	Dr Aneta Lica, mgr Iwona Ksionek
Cel kształcenia przedmiotu / modułu	1. Przybliżenie zadań edukacji polonistycznej w zakresie edukacji językowej, edukacji literackiej, rozbudzania u dziecka twórczej ekspresji słownej oraz zamiłowania do literatury. 2. Zapoznanie z historycznymi i najnowszymi tendencjami w procesie nauki czytania i pisania. 3. Zrozumienie procesu nauki czytania i pisania. 4. Opanowanie istoty i uwarunkowań procesu czytania i pisania. Poznanie sposobów kształtowania i doskonalenia umiejętności pisania i czytania. 5. Kształtowanie umiejętności wytyczania celów, zadań, treści, metod, form nauczania w zintegrowanym systemie kształcenia językowego, literackiego w edukacji przedszkolnej i wczesnej edukacji.
Wymagania wstępne	Student posiada ogólną wiedzę językową i literacką.

** Zmiany koordynatora przedmiotu oraz prowadzącego zajęcia dokonuje Dyrektor Instytutu po akceptacji Prorektora ds. Kształcenia. Nowy koordynator przedmiotu oraz prowadzący przedmiot potwierdza zapoznanie się z treściami zawartymi w karcie przedmiotu.*

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Nr efektu uczenia się/ grupy efektów	Opis efektu uczenia się	Kod kierunkowego efektu uczenia się
01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia z zakresu wczesnej edukacji polonistycznej z uwzględnieniem specyfiki kształcenia w przedszkolu i na I etapie edukacji, zadań szkoły w obrębie nauczania – uczenia się, oddziaływań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, zorientowane na praktyczne zastosowanie.	Ped2P_W03 Ped2P_W15
02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę w zakresie znajomości zasad planowania i realizacji celów,	Ped2P_W08

	treści kształcenia i wychowania osiąganych w procesie dydaktyczno – wychowawczym edukacji polonistycznej, w przedszkolu i na I etapie edukacji, uwzględniającą specjalne potrzeby edukacyjne i rozwojowe na danym etapie edukacji podmiotów oddziaływań, zorientowaną na praktyczne zastosowanie	
03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia dotyczące fizjologicznych i psychologicznych podstaw procesu czytania i pisania.	Ped2P_W07
04	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, a szczególnie w zakresie metod nauki czytania i pisania w ujęciu historycznym i współczesnym.	Ped2P_W01
05	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, subdyscyplin pedagogicznych oraz nauk pokrewnych w celu analizowania i interpretowania złożonych i nietypowych problemów polonistycznych; potrafi ocenić przydatność typowych procedur i oddziaływań do realizacji zadań edukacji polonistycznej, na etapie wczesnej edukacji w celu wykonywania zadań zawodowych związanych z kierunkiem studiów; wykorzystać ujęcia teoretyczne i najnowsze technologie do prezentacji samodzielnie opracowywanych zagadnień i projektów edukacji polonistycznej, z zastosowaniem nowoczesnych metod nauczania.	Ped2P_U02 Ped2P_U08 Ped2P_U14
06	Potrafi samodzielnie planować i realizować własne i innych uczenie się przez całe życie, potrafi planować i systematycznie realizować pracę dydaktyczną, wychowawczą i aktywność poznawczą w zakresie nauki czytania i pisania, kształcenia językowego i literackiego; potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do prognozowania i projektowania sytuacji edukacyjnych z metodyki edukacji polonistycznej i potrafi wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach, związanych z różnymi sferami praktycznej działalności pedagogicznej.	Ped2P_U06 Ped2P_U07 Ped2P_U10
07	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści z zakresu edukacji polonistycznej, rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych, samodzielnego i krytycznego rozszerzania ich o wymiar interdyscyplinarny, w przypadku trudności zasięgania opinii ekspertów; jest gotów do prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych, dostosowanych do potrzeb i możliwości rozwojowych dziecka/ucznia dobierając właściwe działania dla osiągnięcia najlepszych efektów pracy.	Ped2P_K01 Ped2P_K04

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

1. Istota, funkcje i cele polonistycznej edukacji wczesnoszkolnej.
2. Treści kształcenia i wychowania w edukacji polonistycznej. Materiał nauczania i środki dydaktyczne we wczesnej edukacji w obszarze polonistycznym. Kompetencje kluczowe w edukacji polonistycznej.
3. Metody, strategie i formy pracy uczniów w edukacji polonistycznej.
4. Teoretyczne podstawy nauki czytania.
5. Psychologiczne mechanizmy czynności czytania i ich przesłanki do gotowości nauki czytania.
6. Przesłanki psychologiczne i dydaktyczne w nauce pisania. Rodzaje ćwiczeń w pisaniu. Błędy graficzne pisma.
7. Analiza procesu czytania i pisania.
8. Trudności w nauce czytania i pisania.
9. Metody nauki czytania i pisania w ujęciu porównawczym.
10. Rozwój i kształcenie języka dzieci we wczesnej edukacji. Geneza, rozwój i funkcje języka.
11. Rozwijanie podstawowych form wypowiedzi ustnych i pisemnych ucznia.
12. Zakres nauki o języku we wczesnej edukacji. Metody i techniki kształcenia sprawności językowej. Struktura i organizacja ćwiczeń w mówieniu i pisaniu.
13. Rozwijanie twórczej aktywności uczniów w edukacji polonistycznej.
14. Drama jako metoda nauczania i wychowania.

Ćwiczenia

1. Analiza aktualnej Podstawy programowej oraz wybranych programów nauczania, pakietów edukacyjnych dla wczesnej edukacji i wychowania przedszkolnego.

2. Charakterystyka i funkcje edukacji polonistycznej. Określanie celów i analiza treści kształcenia językowego, literackiego w nauczaniu zintegrowanym. 3. Wyznaczanie lingwistycznego i psychologicznego ujęcia w koncepcjach nauki czytania i pisania. 4. Wyrabianie gotowości do nauki czytania i pisania dziecka w wieku przedszkolnym. 5. Czynniki determinujące poziom dojrzałości szkolnej. 6. Kryteria klasyfikacji metod nauki czytania i pisania. Wady i zalety metod nauki czytania i pisania. 7. Najnowsze tendencje w procesie nauki czytania i pisania. 8. Przyczyny, rodzaje i wstępna diagnoza trudności w nauce czytania i pisania. 9. Doskonalenie umiejętności czytania i pisania. Kształtowanie umiejętności cichego czytania ze zrozumieniem. Metody treningowe rozwijające szybkość i bezbłędność czytania. 10. Etapy wprowadzania nowej litery. Kategorie błędów graficznych pisania. 11. Konstruowanie planów pracy, konspektów, scenariuszy z właściwym doborem metod, form, środków dydaktycznych i zróżnicowanych ćwiczeń dla osiągnięcia wyznaczonych celów. 12. Projektowanie zajęć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem integracyjnej roli języka polskiego.
Laboratorium
Projekt
Seminarium
Inne

Literatura podstawowa*	1. Czelakowska D., Metodyka edukacji polonistycznej dzieci w wieku wczesnoszkolnym, Kraków 2012. 2. Czelakowska D., Stymulacja kreatywności językowej dziecka w wieku wczesnoszkolnym, Kraków 2005. 3. Jadacka H., Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia, Warszawa 2007. 4. Krasuska-Betiuk M., Miejsce nauki o języku w kształceniu językowym uczniów w młodszym wieku szkolnym, [w:] Wiedza o języku i kompetencje językowe uczniów, red. nauk. Bernadeta Niesporek-Szamburska, Katowice 2012. 5. Markowski A., Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne, Warszawa 2007. 6. Mnich M., Sprawność językowa dzieci w wieku wczesnoszkolnym, Kraków 2002. 7. Tanajewska A., Kiełpińska I., Kołodziejska D., Rozwijanie podstawowych form wypowiedzi ustnych i pisemnych ucznia szkoły podstawowej, Gdańsk 2014. 8. Dobrowolska D., Metodyka edukacji polonistycznej w okresie wczesnoszkolnym, Kraków 2015. 9. Lenartowska K., Lektura w klasach I –III, Warszawa 1993 10. Lenartowska K., Wiersz w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej, Toruń 2006. 11. Jóźwicki T.: Opowiadanie jako forma wypowiedzi w klasach początkowych. (wydanie dowolne) 12. Węglińska M., List jako forma wypowiedzi w klasach początkowych, Warszawa 2000.

	13. Czelakowska D., Twórczość a kształcenie języka dziecka w wieku wczesnoszkolnym, Kraków 1996. 14. Jakubowicz A., Lenartowska M., Plenkiewicz M., Czytanie w początkowych latach edukacji, Bydgoszcz 1999. 15. Podstawa programowa edukacji wczesnoszkolnej 16. Podstawa programowa wychowania przedszkolnego 17. Wybrane autorskie programy edukacji wczesnoszkolnej zatwierdzone przez MEN i związane z nimi zestawy podręczników szkolnych.
Literatura uzupełniająca*	1. Czelakowska D., Twórczość a kształcenie języka dzieci w wieku wczesnoszkolnym, Kraków 1996. 2. Gołębniak D., Teusz G., Edukacja poprzez język. O całościowym uczeniu się, Warszawa 1999. 3. Jedut A., Pleskot A., Nauczanie ortografii w klasach I-III, Warszawa 1991. 4. Jurek A., Metody nauki czytania i pisania z perspektywy trudności uczniów, Gdańsk 2012. 5. Jurek A., Rozwój dziecka a metody nauczania czytania i pisania, Gdańsk 2012. 6. Kamińska K., Nauka czytania dzieci w wieku przedszkolnym, Warszawa 1999. 7. Klus-Stańska D., Nowicka M., Sensy i bezsensy edukacji wczesnoszkolnej, Warszawa 2005. 8. Konopnicka I., Edukacja czytelnicza dzieci w młodszym wieku szkolnym, Opole 2013. 9. Nagajowa M., ABC metodyki języka polskiego dla początkujących nauczycieli, Warszawa 1995. 10. Sawa B., Jeżeli dziecko źle czyta i pisze, WSiP, Warszawa 1994. 11. Uryga Z., Godziny polskiego. Z zagadnień kształcenia literackiego, Warszawa 1996. 12. Way B., Drama w wychowaniu dzieci i młodzieży, Warszawa 1990. 13. Węglińska M., Jak się przygotować do zajęć zintegrowanych? Warszawa 2002. 14. Wierzbicka A., Kultura języka polskiego praktyczne ćwiczenia, Łódź 2001. 15. Zakrzewska B., Trudności w czytaniu i pisaniu. Modele ćwiczeń, Warszawa 2005. 16. Zawodniak J., Rozwijanie sprawności pisania w dydaktyce językowej na etapie wczesnoszkolnym, Zielona Góra 2009. 17. Żytko M., Pisanie – żywy język dziecka, Warszawa 2006 18. Adamek J., Podstawy edukacji wczesnoszkolnej, Kraków 2000. 19. Filipiak E., Aktywność językowa dzieci w wieku wczesnoszkolnym, Bydgoszcz 1996. 20. Kamińska K., Nauka czytania dzieci w wieku przedszkolnym, Warszawa 1999. 21. Klus – Stańska D., W nauczaniu początkowym inaczej, Warszawa 1996. 22. Rostańska E., Rozmowa w szkole: mówienie i słuchanie w klasach początkowych, Kraków 1995. Wybrane artykuły z czasopism pedagogicznych
Metody kształcenia stacjonarnego	METODY PODAJĄCE – prezentacje, objaśnienia, ekspozycja tekstu, mini wykład, referat, narracja, opis, wykład z prezentacją interaktywną METODY PROBLEMOWE – dyskusja, dialog, samodzielne dochodzenie do

	wiedzy METODY EKSPONUJĄCE – uczenie się poprzez przeżywanie, filmy - mikronauczanie, plansze dydaktyczne, pomoce naukowe, prezentacje, nagrania z zajęć, teksty z wypowiedziami dzieci METODY PRAKTYCZNE – oparte na praktycznej działalności ćwiczeniowej, ćwiczenia interaktywne, zajęcia symulacyjne METODY AKTYWIZUJĄCE doświadczenie, metoda projektów, burza mózgów, inscenizacja, ćwiczenia konwersatoryjne
Metody kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Z wykorzystaniem platformy Ms Teams

***** *Literatura może być zmieniona po akceptacji Dyrektora Instytutu*

Metody weryfikacji efektów uczenia się		Nr efektu uczenia się/grupy efektów
Ocena cząstkowa: indywidualne rozwiązywanie zadań w ramach ćwiczeń i pracy samodzielnej w domu, test „wejściówka" i prawda/fałsz		01-04
Ocena formująca: praca w zespołach dyskusyjnych, praca binarna, opracowanie umiejętności kluczowych ucznia, skonstruowanie narzędzi do badania poziomu wiadomości i umiejętności, prowadzenie zeszytu do kaligrafii		05-06
Ocena podsumowująca: kolokwium, konspekt zajęć z pomocami dydaktycznymi, prezentacja multimedialna, opracowanie teoretyczne, portfolio		01-07
Formy i warunki zaliczenia	Egzamin – opanowanie wiadomości i umiejętności – 50% – konspekt zajęć z prezentacją i pomocami dydaktycznymi, zeszyt kaligrafii, projekt – 25% – zadania ćwiczeniowe – 25%	

NAKŁAD PRACY STUDENTA			
Rodzaj działań/zajęć	Liczba godzin		
	Ogółem	W tym zajęcia powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym	W tym udział w zajęciach przeprowadzanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
Udział w wykładach	30		15
Samodzielne studiowanie	10		
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych, warsztatach, seminariach	30	30	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	25	25	
Przygotowanie projektu / eseju / itp.	10	10	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	18	18	
Udział w konsultacjach	2	-	
Inne	-	-	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	125	83	15

Liczba punktów ECTS za przedmiot	**5**
Liczba punktów ECTS związana z zajęciami praktycznymi	**3,3**
Liczba punktów ECTS związana z kształceniem na odległość (kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)[1]	**0,6**
Liczba punktów ECTS związana za zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	**2,9**

[1] W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne metody i techniki kształcenia na odległość mogą być wykorzystywane pomocniczo